

IV. การปรับลดการชำระเงินทางนโยบายการคลัง

สำหรับนักสังเกตการณ์บุคคลภายนอก นับว่าเป็นการยากต่อการติดตามร่องรอยของการได้วาทีนโยบายการคลังสหรัฐอเมริกาตลอดหลายทศวรรษไม่นานมานี้ การได้วาทีในช่วงทศวรรษ 1980 และ 1990 มุ่งเน้นไปที่การขาดดุลงบประมาณ การขาดดุลขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจนว่า เป็นปัญหา แต่จะเป็น “ปีศาจตรงประตู” หรือตามที่ท่านอื่น ๆ ได้แนะนำว่าเป็น “ปลวกร้ายใต้ถุนบ้าน” กันแน่? ก่อนที่จะตัดสินใจตอบคำถาม ในเรื่องข้อตกลงด้านงบประมาณระหว่างรัฐบาลประธานาธิบดีคลินตัน และสมาชิกสภาองเกรส ที่ถูกควบคุมโดยพรรครีพับลิกัน ที่คอยสนับสนุนความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว แทนที่งบประมาณขาดดุลด้วยงบประมาณเกินดุล แม้การเกินดุลขนาดใหญ่กว่าได้ถูกพยากรณ์ไว้ ในอนาคตอันใกล้แล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของภาพต่อไป ก็คือ การพยากรณ์ระยะยาวของการขาดดุลระยะยาวของการขาดดุลงบประมาณขนาดมหึมา อันเนื่องมาจากความต้องการทางด้านโครงการสุขภาพของรัฐบาล สำหรับผู้สูงอายุ และการประกันสังคม ที่จะออกมาเป็น “คนรุ่นหลังสงครามโลก” คราเมื่อถึงวัยเกษียณ

ในส่วนที่สอง เราจะวิเคราะห์ถึง นโยบายการคลังตามด้วยนโยบายการเงิน ในฐานะเป็นเครื่องมือที่จะรักษาเสถียรภาพพฤติกรรมตามวัฏจักรธุรกิจ บทบาทของการรักษาเสถียรภาพเหมาะสมอย่างไร ในการนำมาใช้วิเคราะห์กับเรื่องอื่นๆ ที่กำลังผลักดันงบประมาณของรัฐบาลอยู่?

หัวข้อนี้จะวิเคราะห์ถึงบทบาทของนโยบายการคลังในระบบเศรษฐกิจ โดยพิจารณาถึงผลกระทบระยะยาวของนโยบาย พร้อมๆ กับ ผลการรักษาเสถียรภาพระยะสั้น คำถามที่ยืนยวนานประการหนึ่ง ที่เรากล่าวถึงก็คือว่า นโยบายการคลังถูกนำมาใช้ตามกฎเกณฑ์ได้อย่างไรที่ดีที่สุดหรือไม่? อาทิเช่น กฎเกณฑ์ที่มีอำนาจบังคับต่อการรักษาสมดุลงบประมาณของรัฐบาล (ในบางกรณี) หรือไม่ก็ นโยบายที่ถูกปล่อยให้อยู่ในดุลพินิจอย่างดีที่สุดของนักวางแผน

เริ่มต้นด้วยการตรวจสอบเป้าหมายของนโยบายการคลัง และความเป็นไปได้ที่จุดหมายต่างๆ ของนักวางแผน ผู้ؤمنกรณีนโยบายการคลังก็คือ สภาองเกรส และ ฝ่ายรัฐบาล อาจจะบิดเบือนไปจากจุดมุ่งหมายของสาธารณชน นักเศรษฐศาสตร์บางท่านใช้ความบิดเบือนนี้ มาโต้เถียงให้ชนะต่อการตั้งข้อจำกัดพฤติกรรมของบรรดานักวางแผนทางการคลัง ถัดมาจะวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของงบประมาณรัฐบาล ตลอดช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณของรัฐและสถานะเศรษฐกิจ ด้วยภูมิหลังต่างๆ เหล่านี้ จะได้ทำการตรวจสอบถึงวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ยังยืนมายาวนานของ “นักเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์” ในการใช้งบประมาณผู้ดูแล พร้อมกันกับ บางที สถานการณ์อันสับสนของสำนักศึกษา ที่ต่างกันหลาย ๆ แห่ง ของนักเศรษฐศาสตร์ทั้งหลายก่อนนโยบายต่างๆ ของงบประมาณที่เหมาะสม สำหรับส่วนแรกของศตวรรษที่

ตามสมมุติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

- 12). การใช้นโยบายการคลังอย่างง่าย คือการที่รัฐบาลเพิ่มการใช้จ่าย และ/หรือ ลดภาษี
การใช้นโยบายการคลังอย่างเข้มงวด คือ การที่รัฐบาลลดการใช้จ่าย และ/หรือ
เพิ่มภาษี
การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาล จะมีผลต่อการจ้างงาน, รายได้, และ
ดุลการชำระเงิน

จุดมุ่งหมายของนโยบายเศรษฐศาสตร์มหภาค

อะไรคือจุดมุ่งหมายของนโยบายทางเศรษฐศาสตร์มหภาค? การว่างงานต่ำ และ
เสถียรภาพราคา ดูเหมือนจะเป็นจุดมุ่งหมายทางนโยบายที่เห็นพ้องต้องกัน แม้จะมีความไม่เห็นพ้อง
ต้องกันอย่างมากในเรื่องความสามารถของนักวางแผนที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายเหล่านี้ ด้วยการจัดการ
ต่ออุปสงค์มวลรวม ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันอีกมาก ในเรื่องน้ำหนักโดยเปรียบเทียบ ที่ควรจะ
กำหนดให้แก่จุดมุ่งหมายเหล่านี้ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือจุดมุ่งหมายทางนโยบายประการ
ที่สาม และ อีกประการหนึ่งที่สัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับจุดมุ่งหมายการว่างงานต่ำ เพราะว่า การสร้าง
งานขึ้นมาใหม่ ๆ นั้นต้องอาศัยระบบเศรษฐกิจที่กำลังเจริญเติบโต

สมมุติเราเห็นด้วยว่า จุดมุ่งหมายต่างๆ ของนโยบายเศรษฐกิจมหภาคนั้น ควรจะบรรลุ
ระดับตามเป้าหมายของเงินเฟ้อ, การว่างงาน และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้น คำถาม
ในเรื่องพฤติกรรมที่ดีที่สุดของนโยบายเศรษฐศาสตร์มหภาค ก็ควรจะเป็นการกำหนด เครื่องมือต่างๆ
ทางนโยบายอย่างไรดี? ตัวแปรทั้งหลาย อาทิเช่น ระดับการใช้จ่ายของรัฐบาล และอัตราภาษีหลาย
อัตราในกรณีของนโยบายการคลัง ก็เพื่อที่จะเข้าให้ใกล้ชิดเท่าที่จะทำได้ถึงระดับต่าง ๆ ตาม
เป้าหมาย หนทางหนึ่งของการกำหนดปัญหานี้ว่านี้ ก็คือ ต้องสมมุติว่า นักวางแผนนโยบายต้องทำการ
ลดฟังก์ชันความสูญเสียต่อสังคมลงมาให้ต่ำที่สุด ของรูปแบบสมการต่อไปนี้

$$L = a_1 (U - U^*)^2 + a_2 (p - p^*)^2 + a_3 (Y - Y^*)^2 \quad a_1, a_2, a_3 > 0 \quad (1)$$

ในสมการนี้ คือ L ความสูญเสียทางสังคม ที่เป็นผลลัพธ์เมื่อตัวแปรต่างๆ ทางจุดมุ่งหมาย
เศรษฐศาสตร์มหภาคบิดเบือนไปจากระดับเป้าหมายทั้งหลาย ยกตัวอย่างเช่น ต้นทุนการว่างงาน
ที่สูงมากมากเกินไป เป็นต้น ตัวแปรตามจุดมุ่งหมายใด ๆ โดยตัวของมันเองนั้น ก็คือ ระดับของ
การว่างงาน (U), อัตราเงินเฟ้อ (P) และอัตราความเจริญเติบโตในรายได้แท้จริง (Y) ระดับ
เป้าหมายสำหรับตัวแปรต่างๆ เหล่านี้ ก็คือค่าของตัว U*, P* และ Y* ตามลำดับ ใน
รูปแบบที่กำหนดมาให้ในสมการ (1) นั้น ความสูญเสียในสวัสดิการสังคมขึ้นอยู่กับความเบี่ยงเบน
ที่คงเส้นคงวาของตัวแปรต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายจากระดับเป้าหมาย ความสูญเสียทางสังคมกับเพิ่ม

มากขึ้น จากการสูงขึ้นที่กำหนดไว้ในความเบี่ยงเบนของตัวแปรตามมุ่งหมายจากระดับเป้าหมาย ขณะที่เรายังได้รับอยู่ต่อไปจากระดับเป้าหมาย นั่นก็คือ ความเบี่ยงเบนอย่างมากจากระดับที่ปรารถนา จึงได้รับการถ่วงน้ำหนักขนานใหญ่โดยเฉพาะ ค่าสัมประสิทธิ์ a_1 , a_2 และ a_3 ในสมการ (1) แทนน้ำหนักโดยเปรียบเทียบ ที่ติดมากับเป้าหมายต่างๆ

สมการ (1) เป็นเพียงการนำเสนอประการหนึ่งของฟังก์ชันความสูญเสียทางสวัสดิการสังคมที่สมเหตุสมผลตามนโยบายทางเศรษฐศาสตร์มหภาค สมมุติฐานหลักสำหรับการกำหนดประเภทของนโยบายที่ดีที่สุด กล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือว่า นักวางนโยบายต้องทำให้ฟังก์ชันความสูญเสียทางสวัสดิการสังคมต่ำที่สุด ดังนั้น ปัญหาก็คือ ต้องค้นหาถึงการกำหนดเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นผลลัพธ์ในความสูญเสียที่ต่ำที่สุด นั่นเอง เราสามารถสืบสวนทวนความต่อไปได้อีกว่า กฎเกณฑ์ต่างๆ อาทิเช่น กฎเกณฑ์งบประมาณสูงสุด ออกนอกกลุ่มนอกทางเกินกว่าเงื่อนไขตามบทบัญญัติทางนโยบายของนักกิจกรรมหรือไม่?

การวิพากษ์วิจารณ์นโยบายการคลัง

ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา หากจะวิเคราะห์ทิศทางของนโยบายการคลังโดยพิจารณาเฉพาะดุลเงินสด จะเห็นได้ว่าในช่วงปี 2521-2529 การขาดดุลของรัฐบาลอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งเป็นผลจากรายจ่ายเพิ่มขึ้นอย่างมากมา โดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการจัดเก็บรายได้ ต่อมาในระหว่างปี 2531 – 2539 ฐานะการคลังเกินดุลมาตลอดจากการที่รัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายรักษาวินัยทางการคลังอย่างเคร่งครัด คือ ใช้จ่ายเท่ากับความสามารถในการหารายได้ อย่างไรก็ตาม ขนาดของการขาดดุลหรือเกินดุลการคลังดังกล่าว ไม่ได้สะท้อนให้เห็นว่าเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในขณะนั้น ๆ หรือไม่ ดังนั้น งานวิจัยนี้จะเสนอวิธีวิเคราะห์ขนาดดุลการคลังที่เหมาะสมกับขนาดของดุลเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตามรูปแบบของ The German Council of Economic Experts (GCEE) ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) นำมาใช้เป็นแนวทางวิเคราะห์นโยบายการคลัง

แนวคิดของ OCEE ในการวัดทิศทางของนโยบายการคลัง (Fiscal Stance) เริ่มจากการหาดุลเงินสดที่เป็นกลาง (neutral balance) และนำดุลดังกล่าวมาใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับดุลเงินสดที่เกิดขึ้นจริง ดุลที่เป็นกลาง เป็นดุลที่ทำให้เศรษฐกิจมีการใช้ทรัพยากรการผลิต คือ ทุน แรงงาน และประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยี อย่างเต็มที่ ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวได้ใกล้เคียงกับผลผลิตตามศักยภาพ (Potential GDP)

การวิเคราะห์นโยบายการคลัง นอกจากวัดโดยทิศทางการคลัง (FIS) แล้ว ยังสามารถวัดโดยแรงกระตุ้นการคลังต่อเศรษฐกิจ หรือ Fiscal Impulse (FI) คือการเปลี่ยนแปลงของ FIS ของปี

ปัจจุบันเทียบกับปีก่อน ดังนั้น ถ้า $FI = 0$ แสดงว่ารัฐบาลดำเนินนโยบายการคลัง แบบขยายตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน และถ้า $FI < 0$ จะให้ผลในทางตรงกันข้าม

ผลการวิเคราะห์นโยบายการคลังในช่วงปี 2525 – 2541

การวัด FIS และ FI ในกรณีของไทยนั้นได้ใช้ปี 2532 เป็นปีฐาน เนื่องจากเป็นปีที่ผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงใกล้เคียงกับผลผลิตตามศักยภาพมากที่สุด และเป็นช่วงเวลาที่ห่างจากปีปัจจุบันมากนัก นอกจากนี้ ยังเป็นปีที่มีความผันผวนจากปัจจัยภายนอกน้อย จึงเหมาะสมที่จะใช้ปีดังกล่าวเป็นปีอ้างอิง ทั้งนี้ ผลผลิตของประเทศที่เกิดขึ้นจริงในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาต่ำกว่าผลผลิตตามศักยภาพตามสมควร สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ทรัพยากร และ เทคโนโลยีไม่เต็มที่ คุณเงินสดที่เป็นกลาง จึงควรมีลักษณะขาดดุลเพื่อยกระดับการใช้ทรัพยากรให้สูงขึ้น

ในช่วงปี 2525-2529 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำ และประเทศไทยอยู่ภายใต้โครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเป็นครั้งแรก มาตรการเข้มงวดทางการคลังเป็นหัวใจสำคัญของการฟื้นฟูเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อาทิ การตัดรายจ่ายลงร้อยละ 5 และการขึ้นภาษีสรรพสามิตจากบุหรี่ และค่าพรีเมียมน้ำมันในปี 2525 การเพิ่ม Surchage อาการนำเข้าอีกร้อยละ 10 ในปี 2528 และการเพิ่มภาษีสรรพสามิตน้ำมันและสุราในปี 2527 แม้กระนั้นก็ตาม รายได้ยังคงชะลอตัวต่อเนื่อง ตามภาวะเศรษฐกิจในประเทศ และปัจจัยภายนอกที่ไม่เอื้ออำนวย คือ เศรษฐกิจถดถอยจากวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยสูง และปัญหาและการใช้ผลผลิตและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ในขณะที่มีการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุลการใช้จ่ายจากเงินคงคลัง เนื่องจากมีความจำเป็นและมีได้ตั้งงบประมาณไว้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดปัญหาขาดวินัยทางการคลังและหนี้ในประเทศ นโยบายการคลังในช่วงดังกล่าวจึงมีทิศทางขยายตัวมากกว่าที่ควร (ค่า FIS เป็นบวก) โดยต่อเนื่อง แต่มิได้เกิดขึ้นโดยเจตนาของนโยบายทั้งหมด เพราะส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการจัดเก็บรายได้ที่ตกต่ำมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทั้งนี้ ในปี 2528 ที่ทิศทางการคลังมีลักษณะขยายตัวสูงสุด เนื่องจากรัฐบาลขาดดุลเงินสด 28.5 พันล้านบาท เทียบกับที่ตั้งงบประมาณขาดดุล 28.0 พันล้านบาท และรายได้ยังอยู่ระหว่าง เริ่มปรับตัวจากที่ลดลงมากในปี 2525

ตั้งแต่ปี 2530 – 2539 ซึ่งเศรษฐกิจขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง ทิศทางของนโยบายการคลังเปลี่ยนเป็นแบบชะลอตัว (ค่า FIS เป็นลบ) โดยในปี 2535 ทิศทางการคลังชะลอตัวมากที่สุด เนื่องจากรัฐบาลยังคงเกินดุลเงินสดเกินร้อยละ 3 ของ GDP ในขณะที่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงชะลอตัว ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากความระมัดระวังในการจัดทำงบประมาณแบบสมดุลของรัฐบาล และการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ โดยเฉพาะการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายด้านวัฏจักรเศรษฐกิจแบบจงใจ (Discretionary) ขณะที่

อีกส่วนหนึ่ง เป็นการจับเก็บรายได้ที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ (Automatic Stabilizer) อย่างไรก็ดี นโยบายรายจ่ายลงทุนของรัฐบาลในช่วงนี้เร่งตัวขึ้น เพื่อชดเชยกับการชะลอการลงทุนของรัฐบาลจากการตัดลดรายจ่ายในช่วงก่อนหน้า ทำให้เกิดการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานของเศรษฐกิจ

สำหรับปี 2540 ที่รัฐบาลขาดดุลเป็นครั้งแรกในรอบ 10 ปี นับตั้งแต่ปี 2531 ซึ่งไม่ได้เกิดจากเจตนาของนโยบาย เนื่องจากรัฐบาลจัดทำงบประมาณแบบสมดุลอย่างต่อเนื่อง แต่การทรุดตัวของเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้รายได้เก็บไม่ได้ตามเป้าหมาย ขณะที่รายจ่ายโดยเฉพาะการลงทุนเร่งตัวมาก สะท้อนความไม่ยืดหยุ่นของการปรับลดรายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายผูกพันต่าง ๆ ไม่สามารถตัดได้ทันทีในภาวะที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้ทิศทางการคลัง (FIS) มีลักษณะชะลอตัวน้อยลง และแรงกระตุ้นการคลัง (FI) เปลี่ยนจากหดตัวร้อยละ 2.7 – 3.5 ของ GDP ในระหว่างปี 2537 – 2539 เป็นบวก หรือขยายตัวร้อยละ 1.7 ของ GDP ในปี 2540 ขณะที่มีปัญหาเศรษฐกิจมหภาคในปี 2540 นับตั้งแต่ปัญหา “การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด” ในจำนวนที่สูง นโยบายการเงินมีข้อจำกัดในการดูแลการไหลเข้าของเงินทุน และ อัตราแลกเปลี่ยนที่มีการเคลื่อนไหวน้อย ภายใต้ระบบตะกร้า ทำให้การดำเนินนโยบายการคลังในปี 2540 มีลักษณะขัดแย้งกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวม

ในปีงบประมาณ 2541 ตามหนังสือแสดงเจตจำนง (Letter of Intent : LOI) ฉบับที่ 1 เมื่อเดือนสิงหาคม และฉบับที่ 2 เดือนพฤศจิกายน 2540 ภายใต้โครงการเงินกู้ยืมจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) กำหนดให้รัฐบาลกลางต้องเกินดุลร้อยละ 1 ของ GDP หรือ 56.0 พันล้านบาท โดยเป็นการเกินดุลเงินสดตามบัญชีเงินคงคลังจำนวน 69.8 พันล้านบาท (กรอบที่ 2) เพื่อนำส่วนที่เกินดุลดังกล่าวไว้เป็นค่าใช้จ่ายฟื้นฟูภาคการเงินนั้น จะทำให้ทิศทางการคลังหดตัวลงร้อยละ 5.3 ของ GDP และแรงกระตุ้นทางการคลังหดตัวเทียบกับปีก่อนถึงร้อยละ 3.7 ของ GDP ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงมากขึ้น จากการถดถอยของภาคเอกชนที่รุนแรงอยู่แล้ว

ตารางที่ 4: การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขด้านการคลังในส่วนของรัฐบาลกลาง

	(พันล้านบาท)	
	LOI 2	LOI 3
รายได้	872.0	785.0
รายจ่าย	802.2	835.4
ดุลเงินสดตามบัญชีเงินคงคลัง	69.8	-50.4
ดุลรายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศและกองทุนอื่น ๆ	-13.8	-32.7
ดุลรวมรัฐบาลกลาง	56.0	-82.7
ร้อยละของ GDP ปีงบประมาณ	1.0	-1.8

ต่อมา หนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ได้ปรับเปลี่ยนเงื่อนไขด้านการคลัง ในปีงบประมาณ 2541 จากเดิมที่กำหนดไว้ให้รัฐบาลกลางเกินดุลร้อยละ 1 ของ GDP มาเป็นขาดดุลได้ไม่เกินร้อยละ 1.6 ของ GDP หรือประมาณร้อยละ 82.7 พันล้านบาท โดยให้ขาดดุลงบประมาณบัญชีคลังได้ไม่เกิน 50.4 พันล้านบาท ทั้งนี้ การที่ IMF ยอมให้ปรับเปลี่ยนเป้าหมายการคลังดังกล่าว โดยผ่อนปรนให้ด้านการคลังขาดดุลได้ เป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยชะลอการถดถอยของเศรษฐกิจได้ระดับหนึ่ง และเอื้ออำนวยให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นได้ในระยะต่อไป และฐานะการคลังฟื้นตัวได้เร็วขึ้น

การทบทวนเงื่อนไขของ IMF โดยการปรับเป้าหมายใหม่ด้านการคลัง โดยให้รัฐบาลกลางสามารถขาดดุลงบประมาณได้จำนวน 50.4 พันล้านบาท ดังกล่าว ทำให้รัฐบาลสามารถดำเนินนโยบายการคลังที่ช่วยผ่อนคลายความรุนแรงจากการหดตัวของเศรษฐกิจที่มีต่อประชาชนและภาคธุรกิจได้บางส่วน เนื่องจากสามารถใช้จ่ายเพิ่มขึ้นประมาณ 120.2 พันล้านบาท ซึ่งจะทำให้นโยบายการคลังจะมีทิศทางหดตัวลดลงเหลือร้อยละ 3 ของ GDP และแรงกระตุ้นหดตัวลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.4 ของ GDP

ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้รายจ่ายรัฐบาลที่เพิ่มขึ้น สร้างแรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัดและอัตราเงินเฟ้อ เนื่องจากการเพิ่มอุปสงค์ภายในประเทศ และการชดเชยการขาดดุลโดยการใช้เงินคลัง ซึ่งเป็นการเพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ รัฐบาลควรควบคุมประเภทของการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวม โดยคว่นำรายการใช้จ่ายที่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง หลีกเลี่ยงการเพิ่มงบรายจ่ายซึ่งสร้างแรงกดดันให้เงินเฟ้อ เช่น รายจ่ายประจำด้านเงินเดือนค่าจ้าง แต่ควรเน้นรายการใช้จ่ายที่มุ่งสร้างประสิทธิภาพในการผลิต และ ทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะต้องมุ่งเน้น การใช้จ่ายในการแก้ปัญหาสังคม ซึ่งจะเพิ่มมากขึ้นในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

อย่างไรก็ดี เพื่อไม่ให้ระบบเศรษฐกิจฟื้นตัวช้าเกินไป รัฐบาลอาจดำเนินนโยบายเพิ่มรายจ่ายจากเงินกู้จากต่างประเทศ ซึ่งไม่รวมอยู่ในงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและทรัพยากรมนุษย์ และช่วยบรรเทาปัญหาด้านสังคมจากภาวะเศรษฐกิจถดถอย

ผลการสังเคราะห์วิจัย : การปรับตัวทางการคลัง (ทฤษฎีและประจักษ์หลักฐาน)

การปรับตัวทางการคลังเป็นการเน้นหนักของการโต้แย้งทางนโยบายเศรษฐศาสตร์มหภาคเมื่อไม่นานมานี้ สมาชิกของสหภาพทางการเงินและเศรษฐกิจในยุโรป (EMU) พร้อมทั้งประเทศอื่น ๆ ต่างพร้อมใจกันเดินตามรอยการลดลงของการขาดดุลขนาดใหญ่ เพื่อให้ตอบสนองการบรรจบกันของบรรทัดฐาน ตามสนธิสัญญา มาสทริชต์

การปรับตัวทางการคลัง ตามที่จำกัดความไว้ว่าเป็นการลดลงในการขาดดุลงบประมาณเบื้องต้นของภาครัฐ สามารถมีผลลัพธ์มาจากการลดลงในค่าใช้จ่ายของรัฐบาล หรือ การเพิ่มขึ้นในภาษีรายได้¹ นัยสำคัญทางทฤษฎีของการปรับตัวทางการคลังต่อการบริโภคภาคเอกชนและผลผลิต มีความแตกต่างกันในแบบจำลองทั้งหลาย แบบจำลองตามขอบเขตความรู้ที่นับอนันต์ พยากรณ์ไว้ว่า การลดลงอย่างถาวรในการใช้จ่ายของรัฐบาลส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนเพิ่มสูงขึ้น โดยมีเงื่อนไขว่า การบริโภคภาครัฐและภาคเอกชน ย่อมมีผลแห่งการทดแทนกันเป็นศูนย์หรือเป็นบวก นั่นคือ รายได้ถาวรของบุคคลเพิ่มสูงขึ้น เพราะภาษีในอนาคตและปัจจุบันกลับต่ำลง ด้วยเหตุนี้เอง การบริโภคภาคเอกชนกำลังสูงขึ้น²

การเปลี่ยนแปลงในภาษีอากร ที่ไม่ได้ถูกนำมาพร้อมกันกับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการใช้จ่ายภาครัฐอนาคต ย่อมไม่มีผลกระทบต่อการบริโภคเอกชน หรือ การลงทุน การออมมวลรวมยังคงไม่เปลี่ยนแปลง ขณะที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในการออมภาครัฐ นำไปสู่การชดเชยการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการออมภาคเอกชน นี่คือ – ที่รู้จักกันดีว่าเป็นผลลัพธ์ของ “ความเท่าเทียมกันของสำนัก ริคาร์เดียน” Barro (1974). ที่ยึดถือกันในโลก ที่ภาษีอากรไม่ได้เป็นการบิดเบือนอย่างใดก็ดี เอกชนทั้งหลายต่างก็ไม่ได้ติดอยู่ได้ข้อบังคับของสินเชื่อ ทั้งไม่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลในอนาคต ถ้าการเปลี่ยนแปลงปัจจุบันในการเปลี่ยนแปลงอนาคต อันเป็นสัญญาณของภาษีอากร Feldstein (1982) รูปแบบชั่วคราวของภาษีอากร ย่อมส่งผลกระทบต่อแท้จริงในระบบเศรษฐกิจ การปรับตัวทางการคลังมีผลกระทบที่แตกต่างกันในแบบจำลองแต่ละช่วงอายุที่เหลื่อมซ้อนกันของบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ การตัดทอนในการใช้จ่ายภาครัฐย่อมทำให้การบริโภคภาคเอกชนสูงขึ้นหากเข้าคู่กันกับการตัดทอนในภาษีอากรต่างๆ แต่ทว่า ไม่ได้ผลถ้าภาษีอากรปัจจุบันยังคงสูงอยู่ ทำนองเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในภาษีอากร ย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในการบริโภคภาคเอกชน ไม่ว่าจะร่วมประกอบกันหรือไม่ก็ตามกับการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการใช้จ่ายภาครัฐบาล

ประการสุดท้าย แบบจำลองสำนักเคนส์ พยากรณ์ว่าการเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล ย่อมส่งผลกระทบต่อเชิงบวกอย่างไม่ต้องสงสัยต่อผลผลิต อุปสงค์ภาครัฐบาลที่สูงกว่าเดิมทำให้การผลิตและการใช้จ่ายภาคเอกชนสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีผลของการลงทุนภาคเอกชนที่ลดน้อยลง อันเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ทว่า ผลกระทบทางความมั่งคั่งก็สามารถโยกย้าย หรือ พลิกกลับ

¹ จำกัดความนี้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในการขาดดุลเบื้องต้น การขาดดุลโดยรวมอาจถูกตัดทอนลงอีกด้วยเนื่องมาจากการลดลงในดอกเบี้ยจ่าย ต่อยอดสต็อกของหนี้สินที่ค้างชำระ

² เมื่อการบริโภคภาครัฐและภาคเอกชนประกอบซึ่งกันและกัน ผลกระทบการตัดทอนการใช้จ่ายย่อมซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ขณะที่เอกชนมีแนวโน้มที่จะลดการบริโภคลง เพื่อสนองตอบต่อการลดลงในการบริโภคภาครัฐ

ผลลัพธ์ดังกล่าวมานี้ได้ ในขณะที่การบริโภคและการลงทุนยังส่งผลในทางลบ ตรงกันข้ามโดยการลดลงในความมั่งคั่งนั่นเอง การเพิ่มภาษีอากรพร้อมด้วยระดับคงที่ของการใช้จ่ายรัฐบาล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เกิดการลดลงในการบริโภคภาคเอกชนและอัตราดอกเบี้ย แต่การลงทุนกลับสูงขึ้น แต่ผลโดยรวมต่อผลผลิตยังคงเป็นลบ กล่าวซ้ำอีกครั้ง ผลกระทบของความมั่งคั่ง ย่อมโยกย้ายถ่ายเทให้เกิดการหดตัวของผลผลิต

ลำดับหมวดหมู่ที่ต่างกันของแบบจำลองทั้งหลาย เสนอให้เห็นว่า ผลกระทบทั้งหมดของนโยบายการคลังต่อผลผลิตและการบริโภคภาคเอกชนนั้นไม่ได้เป็นเส้นตรง ทั้งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการปรับตัว ปัจจัยใด ๆ อาทิเช่น ขนาด และความคงอยู่ของแรงกระตุ้นทางการคลัง, ระดับและความเติบโตของหนี้สาธารณะ ณ เริ่มแรกแห่งการปรับตัว พร้อมด้วยองค์ประกอบต่างๆ ของมันอาจนำไปสู่ผลกระทบต่างๆ ทำนองเดียวกันกับสิ่งที่ได้พยากรณ์ไว้โดยแบบจำลองตามขอบเขตความรู้ อันไม่จำกัด Blanchard (1990) ได้นำเสนอแบบจำลองที่ระดับของหนี้สาธารณะส่งผลกระทบต่อผลของการปรับตัวต่อระบบเศรษฐกิจ ผลกระทบดังกล่าวของการภาษีอากรที่มีการเบี่ยงเบนนั้นไม่ได้อยู่ในเส้นตรงเดียวกันเป็นอันมาก ทั้งครัวเรือนก็มีขอบเขตความรู้อันจำกัด การเพิ่มภาษีสุทธิต่าง ๆ นั้น ทำให้การบริโภคภาคเอกชนต่ำลง หากหนี้สาธารณะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่อาจสูงขึ้นได้ถ้าหนี้สาธารณะนั้นมีมาก สิ่งนี้เองย่อมเกิดขึ้นได้เพราะภาษีอากรปัจจุบันที่สูงขึ้นกว่าเดิมจะลดวันเวลาแห่งการปรับตัวให้ล่าช้าลง อีกทั้งเดือนเวลาต้นทุนที่เป็นภาระของการปรับตัวออกไปอีก จนถึงช่วงอายุอนาคต ดังนั้น จึงเพิ่มรายได้ในช่วงชีวิตของครัวเรือนที่มีอยู่ให้สูงขึ้น³

นักเขียนรายอื่น ๆ ได้ชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของผลกระทบที่ไม่ได้อยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกันของการตัดทอนการใช้จ่ายของภาครัฐบาล การตัดทอนเพียงเล็กน้อยในการใช้จ่ายสาธารณะ ย่อมมีผลกระทบของสำนักเคนส์ ขณะที่การตัดทอนขนาดใหญ่ส่งสัญญาณถึงการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในระบบการจัดการ ดังนั้น ย่อมนำไปสู่การเพิ่มขึ้นในการบริโภคภาคเอกชนประเด็นนี้ถูกชี้แนะไว้ใน Feldstein (1982) and Drazen (1990); Bertola and Drazen (1993) เสนอความไม่ได้เกี่ยวเนื่องแนวเดียวกันที่คล้าย ๆ กัน ตามหลักเกณฑ์ของความน่าจะเป็นที่คาดหวังไว้

³ Sutherland (1997) เสนอกลไกทำนองเดียวกันนี้ ถ้าการปรับตัวคาดหวังไว้ว่า เมื่อหนี้สาธารณะก้าวสู่จุดเริ่มต้นแท้จริง การสูงขึ้นของภาษีอากร ยามเมื่อระบบเศรษฐกิจเข้าใกล้จุดเริ่มต้น ย่อมชะลอการปรับตัว ดังนั้น จึงอาจเพิ่มความมั่งคั่งในช่วงชีวิตของครัวเรือนตามขอบเขตความรู้อันมีจำกัด Perotti (1999) เสนอแบบจำลองที่ครัวเรือนอยู่ภายใต้สภาพคล่องอันจำกัด การลดลงในภาวะ การขาดดุลช่วยลดการบริโภคของครัวเรือน ที่มีสภาพคล่องอันจำกัด ให้น้อยลง (ผ่านทาง การเพิ่มขึ้นในภาษีอากร) อีกทั้งการเพิ่มขึ้นของภาคครัวเรือนที่ไม่มีข้อจำกัด (ผ่านทาง การตัดทอนการใช้จ่าย) ผลกระทบอันใดซึ่งมีอำนาจเหนือกว่า ย่อมขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของหนี้สาธารณะต่อ รายได้ประชาคมรวม GDP ยามใดที่ภาษีอากรสูง ผลกระทบเชิงบวกต่อการบริโภค ย่อมมีอำนาจเหนือกว่ายมนั้น

ของความมีเสถียรภาพที่เกิดขึ้นมา คราเมื่อการใช้จ่ายก้าวเข้ามาสู่ครัวเรือน ที่ได้คิดคำนึงไว้ก่อนแล้ว⁴ Feldstein (1982) เสนอแนะไว้ว่า ขนาดของการปรับตัวทางการคลังโดยตัวเองแล้วนั้น อาจส่งสัญญาณถึงความคงอยู่ จนนำไปสู่ผลกระทบที่ไม่ได้อยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกันของขนาดของการตัดทอนการขาดดุลในระบบเศรษฐกิจ

นักวิจัยจำนวนมากได้คำนึงถึงคำถามที่ว่า การปรับตัวทางการคลังเป็นแบบขยายตัวตามข้อมูลหรือไม่ Giavazzi and Pagano (1990, 1996) ตั้งต้นการทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์ ความมีเสถียรภาพของประเทศเดนมาร์ก ช่วงปี 1983-86 และ ประเทศไอร์แลนด์ ช่วงปี 1987-89. พวกเขาสรุปไว้ว่า ในกรณีทั้งสองกรณีนั้น การปรับตัวทางการคลังนั้นใหญ่โตกว้าง จนกระทั่งการบริโภคภาคเอกชนได้เพิ่มสูงขึ้น เพื่อสนองตอบต่อการปรับแก้ไขใหม่ ที่เหนือกว่า ของการกะประมาณรายได้อย่างถาวร Giavazzi, Jappelli และ Pagano (2000) ทำการสืบค้นการสนองตอบของสำนักที่ไม่ใช่สำนักเคนส์ ของการออมประชาชาติ ต่อนโยบายการคลัง และ พบว่า สอดคล้องเชื่อมโยง เกี่ยวเนื่องกับแรงกระตุ้นทางการคลังอย่างถาวร และใหญ่โต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงการหดตัวทางการคลัง นับว่าเป็นการยืนยันต่อการค้นพบในงานวิจัยของ Giavazzi and Pagano (1996).

ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับความสำเร็จของการปรับตัวทางการคลัง ก็คือ ทำที่ทางการคลัง ณ ช่วงเวลาแห่งการปรับตัว กล่าวอีกนัยหนึ่ง Perotti (1999) ได้ให้ประจักษ์หลักฐานว่า ยิ่งระดับของหนี้สินที่สูงกว่าเดิม (มิฉะนั้น ยิ่งการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของการขาดดุลภาครัฐบาลมีมากขึ้น) มีมากเท่าใด การปรับตัวทางการคลัง ต่อผลกระทบแบบขยายตัว ก็อาจจะมีมากยิ่งขึ้นเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง Giavazzi, Jappelli และ Pagano (2000) พบว่า อัตราส่วนหนี้สิน ต่อ รายได้ประชาชาติมวลรวม GDP ที่สูง หรือ เติบโตอย่างรวดเร็ว ไม่ได้ช่วยพยากรณ์ถึงการสนองตอบของผู้ที่มีใช้สำนักเคนส์ ต่อการปรับตัวทางการคลังแต่อย่างใด

Alesina and Perotti (1996), Alesina, Perotti and Tavares (1998) and Alesina and Ardagna (1998) ทำการจัดหมวดหมู่การปรับตัวทางการคลัง ตามหลักของพฤติกรรมที่เป็นมา การปรับตัวประสบความสำเร็จ ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อ GDP ลดต่ำลงอย่างน้อย 5% พวกเขายังพบอีกด้วยว่า สาละสำคัญขององค์ประกอบ ก็คือ ควรตัดทอนการใช้จ่ายมากกว่า การเพิ่มภาษี ย่อมนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขอย่างถาวร ของการเงินการคลัง และ มักติดตามมาด้วยการเพิ่มขึ้นใน GDP

⁴ จักรกลของการโต้แย้งทำงานในแนวทางเดียวกันกับข้อโต้แย้งของ Blanchard (1990) and Sutherland (1997) ซึ่งการใช้จ่ายสาธารณะมีบทบาทของภาษีอากร และ หนี้สาธารณะร่วมอยู่ด้วยตามลำดับ

โดยทำนองกลับกัน Giavazzi, Jappelli and Pagano (2000) ยังพบอีกด้วยว่า สาธารณรัฐขององค์ประกอบนั้น ทว่า ในทางตรงกันข้าม การหดตัวทางการคลังมักเป็นแบบขยายตัว หากเป็นการดำเนินงานโดยการเพิ่มภาษีอากร มากกว่าการตัดทอนการใช้จ่าย

ความมีประสิทธิภาพของนโยบายการคลัง

Hemming (2002) ทำการทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์และเชิงทฤษฎีของประสิทธิภาพนโยบายการคลัง ในการกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า เริ่มแรกโดยการวัดขนาดของตัวชี้วัดทางการคลัง ตามวรรณกรรมเชิงทฤษฎีระบุไว้ว่า ชุดของเงื่อนไขภายใต้ตัวชี้วัดทางการคลัง โดยทั่วไปแล้วมีแนวโน้มเป็นบวก และมีขนาดใหญ่ทีเดียว กล่าวอีกนัยหนึ่ง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมเพิ่มพูนความมีประสิทธิภาพของการกระตุ้นทางการคลัง ประกอบด้วย:-

- ระบบเศรษฐกิจที่ถูกครอบคลุมด้วยอุปสงค์ พร้อมด้วยความสามารถ / สมรรถภาพส่วนเกิน
- ระบบเศรษฐกิจปิด หรือ เปิด ภายใต้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่
- ภาคครัวเรือน ที่มีขอบเขตความรู้อันจำกัด หรือมีฉะนั้น ข้อจำกัดทางสภาพคล่อง
- การใช้จ่ายภาครัฐบาลที่เพิ่มมากขึ้น ไม่ได้ทดแทนการใช้จ่ายภาคเอกชนแต่อย่างใด ทว่า ช่วยปรับปรุงความมีประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้ดีขึ้น
- ภาษีอากรที่ต่ำลงช่วยเพิ่มอุปทานแรงงาน และ / หรือ การลงทุนให้มากขึ้น
- หนี้สินภาครัฐบาลยังคงต่ำ และ รัฐบาลไม่ได้ประสบกับข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินการคลัง
- การขยายตัวทางการเงินขณะเดียวกันกับ ผลที่ตามมาของเงินเฟ้อ ซึ่งถูกจำกัด

ช่วงทศวรรษ 1990 แสดงลักษณะพิเศษ โดย การหยั่งรู้ ตระหนักดีว่า ขนาดของรัฐบาลผ่านทาง การตัดทอนรายจ่ายและการละเมิดภาษี อาจจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อความเจริญเติบโตของผลผลิต ภายใต้หมุดบังคับเชิงทฤษฎีของการหดตัวทางการคลังแบบขยายตัว (หรือมีฉะนั้น ค่าตัวชี้วัดทางการคลังเชิงลบ) รวมทั้ง:-

- ผลลดลงของการลงทุนภาคเอกชนโดยตรง ตามเงื่อนไขจากภาคเอกชนต่อผลผลิต ภายใต้เงื่อนไขรัฐบาล
- ผลลดลงของการลงทุนภาคเอกชนโดยอ้อม ขณะที่อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น และ อัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงเสรี เพิ่มค่าขึ้น เพื่อสนองตอบต่อการขยายตัวทางการคลัง
- พฤติกรรมภาคครัวเรือนมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับ “ความเท่าเทียมกันของสำนักกริการ์เดียน”
- ประเด็นของความยั่งยืนของหนี้สิน, ความสูญเสียความน่าเชื่อถือ และ แนวคิดความเสี่ยงสูงต่ออัตราดอกเบี้ย

การค้นพบเชิงประจักษ์ส่วนใหญ่ในวรรณกรรม เชื่อมโยงกันกับประเทศพัฒนาแล้ว OECD การกะประมาณค่าตัวทวีการคลังยังมีค่าน้อยเชิงบวกตามปกติ, ตัวทวีการใช้จ่ายภาครัฐบาลค่อนข้างใหญ่อย่างเป็นระบบกว่าการตัดทอนภาษีอากร ตัวทวีการคลังเชิงลบ หรือ การหดตัวทางการคลังแบบขยายตัวค่อนข้างหายากมากเชิงประจักษ์ แต่ทว่าสามารถก่อให้เกิดขึ้นได้โดยผลกระทบความน่าเชื่อถือที่รวมเข้าด้วยกัน ต่อแบบจำลองที่สร้างจำลองขึ้นทางเศรษฐศาสตร์มหภาค

กระแสนงานวิจัยอื่น ๆ เน้นหนักถึงขนาดของรัฐบาล และ ความเปลี่ยนแปลงง่ายทางเศรษฐศาสตร์มหภาค การศึกษาต่าง ๆ ในเรื่องนี้ ปกติแล้วพบแนวคิดเชื่อมโยงเชิงลบ ระหว่างขนาดของรัฐบาลตามเปอร์เซ็นต์ของ GDP และ ความเปลี่ยนแปลงง่ายของเศรษฐศาสตร์มหภาค ยกตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ของ Gali (1994) ในบริบทของเขาในเรื่องแบบจำลองวัฏจักรธุรกิจแท้จริง ซึ่งระบุว่า การซื้อของภาครัฐบาลย่อมมีผลทางการรักษาเสถียรภาพต่อความเปลี่ยนแปลงง่ายขายของผลผลิต สำหรับความชี้เฉพาะของแบบจำลองส่วนใหญ่ ที่นำมาพิจารณา และ ผลลัพธ์ทั้งหมดก็ยืนยันมั่นเหมาะอย่างแข็งขันเชิงประจักษ์ ด้วยการใช้ข้อมูลสำหรับประเทศพัฒนาแล้ว OECD

- Fatas and Mihov (2001) ยังแสดงให้เห็นด้วยว่า การเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล อันเกี่ยวเนื่องกับ DGP ช่วยลดความเปลี่ยนแปลงง่ายของผลผลิตให้น้อยลงได้ ในงานวิจัยของประเทศกลุ่ม OECD และ สหรัฐอเมริกา
- Rodrik (1998) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสืบเนื่องมาแต่ภายในเอง ระหว่างการพิจารณาขนาดของรัฐบาล และ การเปลี่ยนแปลงง่ายทางเศรษฐศาสตร์มหภาค ในโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ การเมืองของเขานั้น ระบบเศรษฐกิจแบบเปิด ที่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า เป็นปกติวิสัย ต้องอาศัยรัฐบาลที่มีขนาดใหญ่ในฐานะเป็นเครื่องมือเพื่อการชดเชย

แบบจำลองเศรษฐศาสตร์การเมืองอื่น ๆ ตามหลักการพื้นฐานทางจุลภาคของการเงินสาธารณะ ปกติแล้วรวมเข้าด้วยกันกับความขัดแย้งเชิงแบ่งปันปันส่วน โดยทั่วไปแล้ว ความต่างชนิดกันของผู้ออกเสียงลงคะแนนย่อมนำไปสู่การขัดแย้ง ที่ต้องจัดสรรเสียใหม่ และขนาดของรัฐบาลที่ใหญ่โตกว่าเดิม ในฐานะเป็นวิธีของการคัดค้านทางการเมืองที่สงบลงได้

งานวิจัยของ Alesina and Spolaore (1997), Persson (1998), Persson and Tabellini (1999), Annett (2001), and Tridimas and Winer (2005) ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานของวรรณกรรมนี้ ท่ามกลางประเด็นปัญหาเชิงสถาบันของนโยบายการคลัง ที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมของการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐศาสตร์มหภาคนั้น ขาดแคลนกระบวนการที่ทำให้เกิดผล ประการแรก ต้องอาศัยเวลานานในการสืบค้นสภาพตกต่ำของระบบเศรษฐกิจ, ในการตัดสินใจต่อการสนองตอบต่อนโยบายที่เหมาะสม และต่อนโยบายการคลังตามปกติ สภาพขาดแคลนดังกล่าว รวมทั้ง

อ้างอิงฐานเป็นการขาดแคลนภายในเอง อย่างน้อยก็เป็นบางส่วนตามหน้าที่ของกระบวนการทางการเมือง และ โครงสร้างของการจัดการทางการเมือง ยิ่งความเชื่อต่อตัวรักษาเสถียรภาพโดยอัตโนมัติ มากกว่ามาตรการที่สุขุมรอบคอบในระบบการเงินการคลังมีมากเท่าใด ความขาดแคลนภายในที่อาจจะเป็น ก็ยิ่งสั้นลงเท่านั้น

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความขาดแคลนภายนอก อ้างถึงตามช่วงเวลาสำหรับมาตรการทางการเมือง คลัง ทั้งนี้ เพื่อป้อนผ่านทางอุปสงค์มวลรวม ส่วนความขาดแคลนภายนอกมีแนวโน้มสั้นกว่าการถ่ายโอน และการตัดทอนภาษีเงินได้ตามเป้าหมาย ตามที่ภาคครัวเรือนต้องเผชิญกับข้อจำกัดสภาพคล่อง ดังนั้น การใช้การขาดดุลงบประมาณมวลรวมในการวิเคราะห์ลักษณะทางวัฏจักรของนโยบายการคลังอาจจะไม่พอเพียง การจำแนกให้เห็นความแตกต่างอย่างพิถีพิถันระหว่างองค์ประกอบทางการเมืองคลังกับขอบเขตองค์ความรู้อันหลากหลายของความขาดแคลนทั้งภายในและภายนอก ดูเหมือนว่าไม่อาจเลี่ยงได้ อย่างไรก็ดี การจำแนกความแตกต่างกันระหว่างตัวรักษาเสถียรภาพอัตโนมัติ และ เครื่องมือที่พิถีพิถันในพฤติกรรมนโยบายการคลัง มีที่ท่าแสดงถึงข้อมูลสำคัญ และ ความท้าทายเชิงหลักการอย่างมีเหตุผล